

CAPITOL

KUOPION HIIPPAKUNTALEHTI | 1/2012

Kyllä Jumala kirkostaan huolen pitää SIVU 4

Jos käymme samaan pöytään, ei mikään erota,
me toinen toisellemme kuulumme Herrassa.
Niin Herran yksi ruumis
saa saman ravinnon.
Kaikissa jäsenissään hän itse läsnä on.
(Virsi 452:3)

JULKAISIJA: Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli
PÄÄTOIMITTAJA: Kati Jansa
TOIMITUSSIHTEERI: Kaija Pyykönen
TOIMITUSKUNTA: Hannu Keränen, Marjatta Pulkkinen,
Kaisa Rönkä, Heikki Salomaa
TAITTO: Graafinen Suunnittelu Leea Wasenius
KANSIKUVA: Kaija Pyykönen
PAINOPIIKKA: Kopijyvä Oy, Kuopio

CAPITOL

KUOPION HIIPPAKUNTALEHTI

SISÄLLYS 01/2012

- 03 Pääkirjoitus
- 04 Kyllä Jumala
kirkostaan huolen pitää
- 08 Työyhteisökonsultilta
tukea seurakuntayhteisölle
- 10 Kolumni
- 11 Metsä on itsessään kirkko
- 13 Vuosi alkaa vaalien sumalla
- 14 Uusia työntekijöitä
tuomiokapitulissa
- 16 Mieli pide
- 16 Kunniamerkkejä Kirkkohallituksesta
- 17 Virittäkää verkot
- 18 Diakonia
- 19 Jumalanpalvelus ja kirkkomusiikki
- 20 Kasvatus
- 21 Lähetys
- 22 Suomalaista kirkollista
työtä Alppien varjossa
- 23 Teologinen symposium
- 23 Puhelinnumerot
- 24 Isokynä

Mikä tuo meitä yhteen?

Kastemaljan äärellä on aina ilo kertoa, että tämä ihminen on nyt otettu Kristuksen maailmanlaajan kirkon ja paikallisseurakunnan jäseneksi. Taival Jumalan kansan ajat ja paikat ylittävässä matkasaatossa alkaa.

Monta askelta myöhemmin selviää, minne tuo taival sittemmin vie. Kulkeeko kastettu jatkossa omia hengellisiä polkujaan vai löytääkö hän mielekkyyttä jo vuosisatoja koeteltujen, yhteisten polkujen varrelta.

Arkkipiispa Kari Mäkinen huomauttaa tuoreessa Kirkon kalenterin artikkelissa, kuinka nykyään yleinen käsitys seurakunnasta kytkeytyy kulutusyhteiskunnan ajattelu-tapoihin. Seurakunta nähdään palveluja tuottavana organisaationa muiden joukossa, ja sen jäsenet palvelujen tarvitsijoina ja kuluttajina.

Kun aktiivisesta toiminnasta tulee seurakunnan identiteetin olennainen piirre, seurakunta samaistuu yhä enemmän toimintaa toteuttaviin työntekijöihin ja toimintaan jollakin tapaa osallistuviin. Vaarana on, että passiivisempi jäsen ei tohdi enää itseään seurakuntalaiseksi mieltää. Yhteisö menettää merkityksensä.

Yksi suurimmista asioista, mitä seurakuntayhteisö voi omilleen tarjota, on pyhien yhteys. Yhteys erilaisiin mutta vertaisiin, yhteys pyhiin sakramentteihin ja Sanaan. Loitommalle tai kokonaan ulkopuolelle jääneille ja jättäytyneille tulisi pitää ovi raollaan, toivottaa vaatimuksetta tervetulleiksi: ”ole sellaisena kuin olet! Tässä on seurakunta.”

Tässäkin lehdessä näyttäytyy seurakuntaelämä kaikessa monipuolisuudessaan. Artikkelien äärellä lukija voi pitää takaraivossaan kysymyksiä: keitä seurakuntaani kuuluu? Mikä tuo meitä yhteen?

Ehkä yhteen voi tuoda inhimillisyys. Varmasti yhteen koaa inhimillisyyden rajat ylittävä Jumala.

”Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.”

Hyvää alkanutta vuotta 2012!

Kati Jansa

Toivon, että ekumenian suurin este,
ehtoollisyhteyden puuttuminen,
saataisiin korjattua nopeasti, sanoo
piispa Wille Riekkinen.

Kyllä Jumala kirkostaan huolen pitää

MUTTA HÄN TEKEE SEN MEIDÄN KAUTTAMME

Piispa Wille Riekkinen siirtyy eläkkeelle huhtikuussa 2012 viidentoista piispuusvuoden jälkeen.

Nyt tuntuu

levolliselta ja selkeältä. Piispan työ on kuin viestijuoksua. Olen vienyt kapulaa aikani, eikä kyseessä ollut ankkuri-osuus. Jos Jumala suo terveyttä, voin aloittaa jotain uutta, kun huhtikuussa 2012 annan länget seuraajalle. Minulla tulee ensi keväänä 40 vuotta pappisvihkimyksestä. Jos 40 vuotta riitti Mooselle, eiköhän se riitä minullekin.

Raamattu on minulle

käyttöväline, jota luen päivittäin mieluiten alkukielillä ja jota olen tutkinut työkseni 30 vuotta. Minulle on piispana sanottu montakin kertaa, että olisin hylännyt Raamatun enkä välittäisi siitä. Päinvastoin: rakastan sitä! Raamattu on niin tärkeä, että sen selittämiseen pitää nähdä vaivaa.

Raamattu on papin ja kirkon työntekijän käyttökirja. Siihen ja sen tulkintaan pitäisi pastoraali- ja jatkokoulutuksissa panna entistä enemmän huomiota. Raamatussa on meille esitelty se usko, jota tunnustamme. Jos emme palaa juurillemme, alamme puhua omiamme.

Raamattua pitää lukea rukoillen, omaatuntoa, uskoa ja järkeä avuksi käyttäen. Silti "sola scriptura" ei riitä, sillä täytyy lukea ajan merkit. Mediaa tai ihmisten mielipiteitä ei pidä mielistellä, vaan ottaa tosissaan tämän ajan haasteet.

Meidän on nähtävä, missä hätä on, mitkä ovat ihmisten olennaisia kysymyksiä, eikä tarjottava vastauksia toisiin kysymyksiin. Ihmiset elävät köyhyysloukussa, mielenterveysongelmista kärsien, vanhenemisen ja kasvatuskysymysten kanssa kamppailen. Jos ihminen jää yksin, ei hyvältä näytä. Kirkon pitää tuoda elävä sana Jumalasta, joka rakastaa jokaista ihmistä.

Raamatunopetuksen, jossa moniäänisyys sallitaan, pitäisi kuulua jokaisen seurakunnan vakio-ohjelmaan. Yhteisissä hetkissä Raamatun äärellä voi tapahtua Jumalan ihmeitä, oivalluksia: "noinkin voi ajatella". Kullakin tulkintatavalla on oma mielekkyytensä.

Jos vertaan nykyaikaa raamatun aikaan,

tulee mieleeni seulonta-aika. Tuolloin, 500-luvulla eKr., Juudan kansa oli Babylonian vankeudessa, ja sen uskonnollinen ja kansallinen identiteetti oli uhattuna. Tämän päivän Suomessa käydään seulontaa: Mitä on suomalainen identiteetti, mitä on suomalainen kristillisuus. Kirkkokin on tietyn seulonnan kohteena.

On hyvä muistaa, miten jo 2500 vuotta sitten selvitettiin: pidettiin kiinni omasta identiteetistä, puhallettiin yhteen hiileen ja siedettiin erilaisuutta, kasvatettiin nuorisoa ja annettiin vastuuta monille harteille. Rukoiltiin ja uskottiin Jumalaan.

Kyllä Jumala kirkostaan huolen pitää, mutta hän tekee sen meidän

kauttamme. Me olemme niitä käsiä, korvia, aivoja ja jalkoja siinä Kristuksen ruumissa, jossa tarvitaan monenlaista osaamista.

Usko Jumalaan

merkitsee tänä päivänä elämän puolelle asettumista ja elämänlakien, peruskysymysten kyselyä. Vastausten etsimistä siihen kaipuuseen, joka ihmisessä on. Vanhojen kirkon opettajien opetus "ihmissydän on levoton, kunnes löytää rauhan Jumalassa" pitää tänäkin päivänä paikkansa.

Jumalan kaipuu on minulle ihmisyiden tuntomerkki. Vaikka näyttää, että on olemassa ihmisiä, joitten pään yläpuolella ei yksikään iankaikkisuuden tähti vipota, jossakin elämänvaiheessa jumalankaipuu aktivoituu. Onnellisia ne kirkot, seurakunnat ja kristityt, jotka silloin osaavat pitää sanaa sopivalla tavalla esillä. Mieluiten niin, ettei lähdetä liikkeelle tiukoista eettisistä vaatimuksista. Jeesuskin asetti 10 käskyä kasuistisen yksityiskohtaisen laintulkinnan edelle ja oikaisi aina ihmisen puolelle. Kyllä sapattinaikin sai tähkäpäitä karsia, jos meinasi nälkään kuolla.

Taitoa vaatii eläminen maallistuneessa maailmassa, elämän suurten kysymysten äärellä. Ellemme tunne Raamattua, olemme tuuliajolla. Se on työntekijänä hyvä muistaa, että uskon synnyttää Jumala, ei meidän vaatimuksemme. Kirkon työssä on viime kädessä kyseessä Jumalan työ.

Kirkon moniäänisyys

ei ole paha asia. Moniäänisyys on yksi merkki siitä, että Raamattua tulkitaan kirjaimen orjuudesta vapautuneina ja lähestyen Hengen vapautta. On rikkautta, että me työntekijätkin olemme erilaisia persoonaltamme, mielitehtämme ja teologisilta näköaloiltamme. Ei sitä pidä kavahtaa. Tärkeintä on, että mentäisiin kuitenkin samaan suuntaan, vaikka sitten eri tahtia.

Toivoisin, että itse kukin miettisi, millainen oma raamatuntulkintatapa on. Luther sanoo, että ”Raamattu on kuin virta, jossa elefantit uivat ja jonka rannalla karitsat hyppelevät.” Se voi olla virvoituksen lähde monessa suhteessa. Sen sijaan vaatimus, että kaikkien pitäisi ajatella kuten minä, voi olla hengellistä väkivaltaa.

Hengellinen johtajuus

on parhaimmillaan sitä, että seurakunnan johtajalla on itsellään selkeä hengellinen identiteetti. Hän tietää olevansa laumansa johtaja ja oma ne hengelliset eväät, mitä tehtävässä tarvitaan. Kunpa työyhteisöissä säilyisi keskinäinen sopu, eivätkä henkilökohtaiset ambitiot ja pätemisen tarpeet sumentaishi yhdessä tehtävää työtä.

Meillä olisi tarvetta Mooseksen kaltaisille hahmoille. Mooses osasi johtaa, vaikka omasi hitaan puheen ja kankean kielen. Hänellä oli herkkyyttä kuulostella Jumalan ääntä ja taitoa formuloida se ihmisille.

On vaikeaa alkaa vertaamaan ja mittaamaan, kuka on hyvä hengellinen johtaja. Yksi voi näyttää Risto Reippaalta, mutta kun Jumala käyttää joskus meitä änkyrämpiäkin omiin tarkoituksiinsa. Sen takia olen itse ollut vähän vastaan tätä uutta palkkauslakia. Tavoiteltavaa hengellistä johtajuutta – tai alaitaitoa - ei ole se, että on käytettävissä aina, kunnes polttaa itsensä loppuun.

Oma uskonnollinen identiteetti

on aina hyvä asia. Se, että meidät on kastettu luterilaisen kirkon jäseneksi, antaa perätuhton taakse, ettei pudota veneestä ensimmäisessä aaltonharjassa. Oikein ymmärretty luterilaisuus ei sitä paitsi ole niin synkkää kuin väitetään.

Ekumeenisessa kanssakäymisessäkin oma identiteetti on tarpeen. Yleisuskonnollisuuden pohjalta tapahtuvaa ekumeenista kanssakäymistä on vaikea kuvitella. Itse olen tullut sitä kiitollisemmaksi luterilaisuudesta, mitä enemmän olen kohdannut muilla tavoin uskovia ihmisiä.

Ekumeenisessa liikkeessä pidetään kiinni kahdesta nimittäjästä, mikä on loppujen lopuksi aika vähän. Luovuttamattomia asioita ovat Kristuksen tunnustaminen ja Jumalan valtakunnan levittäminen. Muista asioita voidaan keskustella.

Toivon, että ekumenian suurin haava, ehtoollisyhteyden puuttuminen, saataisiin korjattua nopeasti.

Ehtoollisyhteyttä yli tunnustuskuntarajojen

koin, kun opetin ekumeenista raamatuntulkintaa seitsemän vuoden ajan Nemissä, Rooman lähellä Dei Verbum-järjestön raamattuinstituutissa. Joka aamu nämä piispaputkessa olevat ihmiset viettivät messun, jonne kutsuivat minutkin ja antoivat minulle ehtoollisen. Perjantaiaamuisin minun tehtävänäni oli johtaa messu, jakaa ehtoollinen ja itsekin nauttia sitä. Se osoittaa, että yllättävilläkin tahoilla on jo ymmärretty, että kyse on kaikkien Jumalan lasten yhteisestä ateriasta ja kaipuusta sen kautta Jumalaan. Se voi yhdistää meitä tehokkaalla tavalla.

En osaa pitää kokemustani pahanana. Silti tämä on vaikea tilanne: pitäisi kunnioittaa kirkkojen oppeja ja sopimuksia.

Ilmeisesti ehtoollisyhteyden tavoittelun tulee lähteä tuollaisena ”kansanousuna” liikkeelle. Jos se jätetään pel-

kästään kirkon johtajien ja teologisten keskustelujen varaan, ei ehtoollisyhteyteen tällä vuosituuhannella päästä.

Jos jakaessani ehtoollista näen, että minulle tuiki tuntematon ihminen haluaa ehtoollista ja ojentaa käteensä, en minä kysele, oletko sinä meikäläisiä. ”Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis sinun puolestasi annettu” - sillä kuka meistä ymmärtää ehtoollisen salaisuutta? Lapset ja aikuiset ovat siinä samalla viivalla.

Siinä on toivon merkit, että ojenettuun käteen tartutaan ja siihen annetaan ehtoollinen.

Koskettavimmat hetket

pappisurani aikana liittyvät kuolemaan, ja nimenomaan lapsen kuolemaan. Niissä tullaan äärimmäiselle rajalle, ollaan kasvokkain iankaikkisuuden kanssa, kun lapsensa menettäneet vanhemmatkin melkein menehtyvät suruunsa. Kaikesta muusta savolaisella supliikilla on kutakuinkin mennyt läpi.

Niissä tilanteissa on kantanut tietoisuus siitä, että kuolema on ovi johonkin uuteen. Se antaa peruslevollisuutta. Hetket kuoleman kanssa kasvokkain herättävät kiitollisuuden elämän lahjasta.

Mieleenpainuvia hetkiä ovat olleet myös luontokirkot. Esimerkiksi ilttaa Suomussalmella Ämmäkosken rannalla 1600 ihmisen kanssa parin vuoden takaa en unohda. Yli sata kynttilälyhtyä valaisi kanjonin, joka oli kuin kirkko. Tiivis tunnelma syntyi yhteisöllisyydestä, sanan selittämisestä ja konstaillemattomasta rukouksesta. Siinä on sitä jotain.

Emerituspiispan

rooliani en ole vielä hahmotellut. Sisäisen äänen sanoo, että olen käytettävissä jos on tarve. Itselleni on ollut merkityksellistä, että oma piispani Matti Sihvonen on soittanut ja kysynyt ”mitenkä sinä jaksat?” - ei neuvoakseen, vaan rohkaistakseen.

Perintönäni henkilöstölle

jätän jo 15 vuotta sitten muovaamani piispalliset painopisteet. Ympäristö,

maallikkovastuu, lapset ja nuoret sekä Raamattu ovat edelleen ajankohtaisia.

Luontosuhde kuuluu kokonaisvaltaiseen ihmisenä elämiseen. Nähtävissä on jo meillä ja muualla pelottavia jälkiä, jos ympäristöä ja luontosuhdetta laiminlyödään. Meillä eletään vielä niissä harvoissa maankolkissa, joissa puut viheriövät kuten niiden pitää. Meidän tehtävämme kristittyinä on kertoa, ettei tätä luomakuntaa saa ryöstöviljellä loppuun saakka. Luontoarvot täytyy ottaa huomioon.

Maallikkoaktiivisuus tarkoittaa Paavalin karismaopin todesta ottamista. Seurakuntalaisissa on hyvin paljon tietotaitoa. Entäs jos seurakunnan johtaja olisikin hyvän johtajakoulutuksen saanut maallikko? Hän vastaisi työyhteisön toimivuudesta, ja papit vapautuisivat varsinaiseen työhönsä: sanan, sakramenttien ja sielujen hoitamiseen. Tätä kaikkea aikamme huutaa.

Lapset ja nuoret ovat toivon mukaan seurakunnassa silmäteränä. Heihin sijoitetut eurot eivät mene hukkaan.

K kaikkea edellä mainittua ja muuta kirkollista työtä kantaa Raamatun keskeinen uskonsisältö.

Haluan lausua lämpimät kiitokset

Kuopion hiippakunnan työtovereille ja asukkaille. Samoin kaikille työtovereille ulkosuomalaistyössä, eri neuvottelija toimikunnissa, piispakollegiossa ja kirkolliskokouksessa.

Erityisellä lämmöllä ajattelen ”tavanan ihmisiä”, joita olen saanut kohdata metsästyseuroissa, jalkapallokentällä, jääkiekkokatsomossa tai kalavesillä. Henkilökohtaiset kohtaamiset ovat tarjonneet elämän helmihetkiä.

Tunnen suunnatonta kiittolisuutta, että saan olla elossa, katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen ja nähdä, miten elämä jatkuu ja kirkon työ menee eteenpäin. ■

Kati Jansa

Kuvat: Hannu Keränen

Raamattua pitää lukea rukoillen, omaatuntoa, uskoa ja järkeä avuksi käyttäen.

Lapset ja nuoret ovat seurakunnan silmäterä, muistuttaa piispa Riekkinen.

Työyhteisökonsultilta tukea seurakuntayhteisölle

Kuopion hiippakunnassa toimii yhdeksän kirkon konsulttivalmennuksen käynnystä seurakuntatyön konsulttia. Heidän asiantuntemuksensa on käytettävissä mm. seurakuntatyön kehittämishankkeissa, rakennemuutoskysymyksissä sekä työyhteisöjen kriisitilanteissa.

Diakonissa Liisa Tiilikainen ja kehittämiskonsultti Raimo Turunen kertovat kokemuksistaan työyhteisökonsultteina.

Millaisena näette seurakuntaelämän hiippakuntamme alueella?

Raimo: Seurakunnissa eletään monenlaisten muutosten puristuksessa. Jo olevia ja tulevia haasteita tarjoavat väestön väheneminen ja ikääntyminen, taloudellisten resurssien supistuminen, kuntakentän myllerrys ja seurakuntien reagointi siihen.

Toisaalta seurakunnissa on paljon voimavaroja. Hiippakunnan seurakuntien suurin voimavara on näiden alueiden vahva kirkollisuus, jossa erilaiset hengelliset painotukset ja suuntaukset elävät vuorovaikutuksessa. Hiippakunnan alueella on kaikkiin keskeisiin seurakuntien työtehtäviin kouluttavia oppilaitoksia, mikä on valtava etu ja vahvuus. Useissa seurakunnissa on vireää vapaaehtoistoimintaa.

Liisa: Lisäksi näen voimavarana seurakuntien hyvin koulutetut ja motivoituneet työntekijät. Samoin se, että sekä pienissä että suurissa seurakunnissa eri työntekijäryhmät arvostavat toistensa työtä, suunnittelevat työtä yhdessä ja arvioivat yhteistä työtä.

Liisa Tiilikainen

Raimo Turunen

Millaisia kokemuksia sinulla on työyhteisökonsultoinnista?

Raimo: Mieleeni on jäänyt erityisesti tapaus, jossa seurakunnan työntekijöitten väliset suhteet olivat tulehtuneet. Lupauduin työyhteisön kanssa pitkään konsultointiin. Tulehdus oli niin raju ja syvässä, että meni vuosi, ennen kuin ihmiset pystyivät keskustelemaan ilman syytelyä, henkilökohtaisuuksia ja muuta epäasiallista käyttäytymistä. Pikku hiljaa pääsimme kiinni työhön, perustehtävän tarkasteluun, työjärjestelyihin ja erilaisiin sopimuksiin. Työrauha palautui kahden vuoden työskentelyn jälkeen

- se oli jo saavutus sinänsä. 20 vuotta myöhemmin tapasin seurakunnan kirkkoherran. Hän totesi tuon kaksivuotisen olleen hänen ensimmäisen esimieskoulutuksensa, ja hyödyllinen oli ollutkin.

Tänään tarjoaisin tuollaiseen tilanteeseen toisenlaista menetelmää. Työyhteisösovittelu on ristiriitojen ja konfliktien käsittelytoimintatapa, jossa ulkopuolinen henkilö, sovittelija, auttaa riidan osapuolia löytämään molempien osapuolia tyydyttävän ratkaisun. Sovittelu on nopeampi kuin pitkä konsultointi, ja siitä on hyviä kokemuksia. Sovittelukoulutuksen hankkineena mielelläni tarjoan tätä välinettä työyhteisöjen ristiriitoihin.

"Seurakuntalaisuuden voimistaminen on tarpeen tulevaisuudessa."

Liisa: Haasteellisia ja opettavaisia tilanteita tulee esiin konsultointien lisäksi yksilö- tai tiimityönohjauksissa. Niissä voidaan pohtia esimerkiksi sitä, miten yhteisön strategia vaikuttaa itseän ja miten siihen itse voi vaikuttaa, liittyä ja sitoutua. Rakennemuutoksissa ja sen eri vaiheissa on hyvä olla paikka omille pohdintoille sekä dialogille itsensä ja työnohjaajan kanssa.

Erilaisia yksilöä tai tiimiä kohtaavia kriisejä voi tulla pidemmän ohjaussuhteen aikana tai sitten haetaan apua kriisiin ollessa päällä. Yhdessä määrittellään, kuinka monta kertaa olisi yhdessä hyvä kokoontua asiaa läpikäymään.

Mikä on pysyvää, mistä päästää irti?

Raimo: Viime kädessä kyse on siitä, mistä kirkko muodostuu: sanasta ja sakramenteista. Kun näihin liitetään lähetys, palvelu ja kasvatus, niin koossa ovat pysyvät elementit. Muutuvaa on se, miten näitä käytännössä toteutetaan.

Rakennemuutosten keskellä on paradoksaalisesti alettu tuijottamaan liikaa rakenteisiin. Kaikki rakenteet kuuluvat muuttuvan piiriin, vaikka ylisukupolviset asiat tuntuvatkin "olleen aina". Muutosten keskellä haastetaan luopumisen kykyä, sillä vain luopumalla vanhasta on tilaa uudelle.

Liisa: Muutokset ovat väistämättömiä myös seurakunnissa. Meistä kukaan reagoi ja ajattelee muutoksista jo

lähtökohtaisesti eritavalla. Toinen näkee muutokset kenties uhkana, toinen voi ajatella sen olevan mahdollisuus ja uuden oppimista.

Ymmärrän sekä pienten että suurten muutosten olevan monisyisiä asioita. Usein ajattelu lähtee henkilökohtaiselta tasolta: "Miten minulle käy? Miten oma työni muuttuu?" ja laajentuu sitten tiimin ja koko työyhteisön kyselyksi. Muutos tarkoittaa tietysti myös omien työtapojen arviointia ja pohdintaa.

Työpaikoillamme on myös tietynlainen työnteon historia ja kulttuuri. Osaa asioista kannamme mukana ja pidämme itsestään selvinä. Osaa voidaan varmaan kuvata ja kenties myös dokumentoida. Konsultin rooli muutostilanteiden keskellä riippuu siitä, mitä tavoitellaan.

Raimo: Kokemus on opettanut, että rakennemuutoksissa tarvitaan yhteisesti hyväksytyt pelisäännöt: luottamuksellisuus, avoimuus, asianosaisten asiantuntemuksen tunnustaminen, tasavertainen vuoropuhelu ja sitoutuminen yhdessä sovittuun. Rakennemuutokset ovat koettelevia, mutta yhteisellä hyvällä tahdolla saadaan aikaan asiallista tulosta.

Kirkon jäsenten enemmistölle seurakuntarakenne on joka tapauksessa sivuseikka. Oleellisinta heille on, että kirkko tekee sitä, mikä sen onkin tehtävä. Rakennemuutoksilla ei ole havaittu olevan vaikutusta seurakunnalliseen osallistumiseen tai jäsenyyteen sitoutumiseen, kertoo Harri Palmun tuore tutkimus seurakuntaliitoksista.

Miten päästä kokonaiskirkolliseen työnäkyyn?

Raimo: Mielestäni kaikessa ei ole tarve päästä yhteiseen näkemiseen tai ajattelemiseen. Silloin kyseessä olisi suljettu, hermeettinen systeemi. Kirkolliskokouksen ja piispojen tehtävä on ohjata, missä asioissa kirkossa tulee ajatella samansuuntaisesti. Muissa asioissa vallitkoon moniäänisyys.

Itse asiassa se, mistä pitäisi pysyä olemaan yksimielinen, on moniäänisyyden siunauksellisuus. Vain moniääninen kirkko pystyy kohtaamaan moniäänisen toimintaympäristön.

Liisa: Erilaisten ihmisten rekrytointi toimimaan vapaaehtoisina työntekijöiden kanssa on jo tämän päivän seurakuntatyötä. Seurakuntalaisuus tulee nähdä ja ymmärtää laajasti. Sen voimistaminen on tarpeen tulevaisuudessa, kun työntekijäresursit joko pysyvät nykyisellä tasolla tai vähenevät. Ihmisillä on monenlaisia osaamista ja tietotaitoa. Konsultteina pyrimme vahvistamaan seurakuntalaisuuden tosissaan ottamista ja seurakunnissa olevien vahvuuksiin luottamista. ■

*Työyhteisökonsultit toimivat yleen-
sä työpareina ja yhteistyössä hiippa-
kunnan sihteeristön kanssa. Ennen
yhteydenottoa konsulttiin pyydetään
olemaan yhteydessä hiippakuntade-
kaaniin. Seurakuntatyön konsulttien
yhteystiedot löytyvät hiippakunnan
www-sivuilta.*

*Konsulttitoiminta voidaan kirjata seura-
kunnan henkilöstön koulutussuunnitel-
maan ja se kuuluu myös koulutusavus-
tuksella rahoitettavan toiminnan piiriin.*

Lisätietoja hiippakuntadekaani Sakari Häkkiseltä ja www.kuopionhiippakunta.fi > Henkilöstön kehittäminen > työyhteisön kehittäminen.

Myrsky vesilasissa ja sen tyynnyttäminen

Olin luottamushenkilön roolissa tekemässä kohun nostattanutta päätöstä lähetysmäärärahojen uusjaosta Helsingissä. Kanssani eri tavoin ajatteleva ystävä laittoi postia. Hän ei suoraan syyttänyt minua harhaoppiseksi, mutta ilmaisi ilonsa siitä, että saa olla sellaisen ystävä. ”Olen aina viihtynyt niiden kanssa, jotka ajattelevat eri tavalla kuin minä itse.”

Alkuun pidin ystävän kirjettä silkkanä provokaationa. Aloin laskea, kuinka monta kertaa elämäni aikana ystävä on sanonut minua harhaoppiseksi. Olen päässyt vähällä, koska en muistanut toista. Päätin olla laskematta mukaan niitä neljää, jolloin niin ikään ystäviini lukeutuneet ovat silmää räpäyttämättä ja kunnioittavalta vaikuttaneen keskustelun päätteeksi sanoneet minun joutuvan helvettiin.

Sitten huomasin, että kirjeessä paljon mielenkiintoisempi oli maininta eri tavoin ajattelemisen hedelmäl-

lisyydestä. Kiitin mielessäni ystävää rehellisyydestä, koska samaa olen uumoillut rämpiessäni silloin tällöin Kotimaa24-sivuston kommenttisuosaa. Oikeassa olemisen intensiivisyys kun ei aina tunnu kertovan levollisesta hyvän puolelle asettumisesta, vaan nimenomaan nautinnosta, joka syntyy oman jalansijan varmistamisesta oikean ja väärän rajalla.

Kauan en ehtinyt syytellä moimesta muita ennen kuin huomasin, että minussa itsessäni on sitä samaa. Oikean ja väärän raja on herkullinen kohta, koska siitä näkee tai ainakin luulee näkevänsä rajan kummallekin puolen. Se mahdollistaa heittelyn vastakkaisen näkemyksen hatarista perusteista silloinkin, kun ei ymmärrä, mistä toisin ajattelevan näkemys nousee.

Riitaan ajaa pelko. Mieltä kuohuttaa milloin liian ahdasmieliseksi, milloin liian löyhäksi mainittu kristillisuus. Kirkon jäsenkato nostaa sy-

kettä. Homorakkaus uhkaa perinteistä perhettä.

Jos yhteistä hyvää pitäisi kuvata yhdellä adjektiivilla, kuvaisin sitä sanalla tyyni. Yhteinen hyvä ei vaadi yksimielisyyttä, mutta luottamusta se vaatii. Sen sijaan, että tuhlaisin voimani oikean ja väärän rajalla tarpomiseen, pitäisi minun tasata hengitys ja asettua levollisesti siihen, minkä tunnen oikeaksi. Ihmisen ajatus ei ole toista ihmisen ajatusta kummempi.

Kirkon kielellä luottamus on uskomista Jumalaan. Se taas on sitä, että vaikka mikä olisi, en pelkää. Huutomerkkin sijaan voin pukeutua myös kaksoispisteeseen, pelottomaksi väyläksi sille, miten Sanomaton ajasta toiseen kullekin ajalle sopivalla tavalla varjelee elämää ja pyhää. ■

Kaisa Raittila
toimittaja, kirjailija

Metsä on itsessään kirkko

Aamuvirkut ulkoilijat kokoontuivat lokakuun loppupuolella toimitettuun metsäkirkkoon Kajaanissa. Hetkeä ennen metsäkirkon alkamista vaikutti siltä, että vain muutama olisi tulossa, kunnes väkeä alkoi virrata. Luonnon keskellä järjestetty jumalanpalvelus keräsi lähes sata lenkkeilijää Pöllyvaaralla sijaitsevalle laavulle.

- Olen hyvin ilahtunut osallistujamäärästä ja etenkin siitä, että metsäkirkkoon osallistui naisten ohella poikkeuksellisen paljon miehiä ja lapsia, kappalainen Juha Kainulainen sanoi.

Leveät seinät ja katto korkealla

Metsäkirkko ei kulutaan poikennut perinteisestä jumalanpalveluksesta.

- Täällä on seinät leveät ja katto korkealla, Juha Kainulainen aloitti jumalanpalveluksen.

Synnintunnustuksen jälkeen laulettiin virsiä ja lausuttiin yhteinen uskontunnustus. Saarnassaan pastori viittasi osallistujille jaetun esitteen kuvaan tienviitoista. Meillä kaikilla on mahdollisuus valita, mihin tienviitan osoittamaan suuntaan lähdemme.

Kitarasäestyksellä soitetut virret tuntuivat varsin tunnelmallisille nuotion räiskähdellessä vieressä.

Kolmen vartin kirkko päättyi Isä meidän -rukoukseen ja Herran siunaukseen.

Puissa puhaltavan tuulen ujelluksessa osallistujat siirtyivät kahvin ja keksien pariin.

”Hyvä, että seurakunta menee sinne, missä ihmiset ovat”

Pirkko Viljamaa oli tullut laavulle hyvän lenkkeilykaverinsa kanssa.

- Osallistun usein pääkirkon messuun, mutta tällä kertaa päätin lähteä metsäkirkkoon. Tykkäämme lenkeillä paljon, joten metsäkirkossa yhdistyvät nämä molemmat puolet, punaposkinen Pirkko kertoo.

- En ole aikaisemmin käynyt metsäkirkkoissa, mutta kokemus oli aivan ihana. Luonnon helmassa on hyvä olla, kunhan on tarpeeksi vaatetta päällä.

Pirkko oli yllättynyt, että hän tapasi metsän siimeksessä ystäviään, joita ei ollut nähnyt vuosikausiin.

- Hyvä, että seurakunta menee sinne, missä ihmiset ovat. Kainuulaiset luonnonystävät osaavat arvostaa luonnon rauhallsuutta ja pyhyttä. Ei ole siis ihme, että jumalanpalvelukseen tuli näin paljon väkeä.

Seurakunta on järjestänyt syksyn aikana kolme erityismessua. Ensimmäisenä niistä järjestetty gospel-

"Ilahduttavaa oli, että metsäkirkkoon osallistui poikkeuksellisen paljon lapsia ja miehiä", Juha Kainulainen sanoi. Pirkko Viljamaa tuumasi, että metsäkirkkoon oli luonteva osallistua lenkkipolun varrella.

Perinteinen messu on kivijalka

Perinteiset messut ovat kivijalka, jota muut messut vahvistavat Kajaanin seurakunnan pääjumalanpalveluksiin osallistui viime vuonna 19 700 henkilöä ja muihin jumalanpalveluksiin 23 550.

- Isossa seurakunnassa meillä on mahdollisuus toimittaa muita jumalanpalveluksia, kuten koulukirkkoja, vauvakirkkoja, sadonkorjuumessuja ynnä muuta, Kajaanin seurakunnan julistustoiminnasta vastaava pappi Marko Miettinen sanoo.

- Koska vaihtoehtoisia messuja on niin paljon, ne ovat tilastollisesti suosituimpia kuin perinteiset messut.

Ei vastakkainasettelulle

- Parhaimmillaan muut messut tuovat juhlan arjen keskelle. Niiden kautta seurakuntalainen voi innostua myös lähtemään perinteiseen messuun mukaan, Miettinen näkee.

- Maailma on hyvin pirstaloitunut ja ajankäyttö hajautunut. Pyhäpäivällä ei ole enää samaa kokoavaa merkitystä kuin ennen. Muut messut vastaavat ajanhengen haasteisiin. Pastori ei pidä perinteisen messun ja muiden messujen välisestä vastakkainasettelusta.

- Ennemminkin korostaisin muita messuja perinteisen messun tukijoina ja seurakuntayhteyden luojina.

Kehittäminen torjuu näivettymisen

Parhaillaan kirkossamme on käynnissä Jumalanpalveluselämän kehittämishanke, joka tukee Meidän kirkko 2015-strategian toteuttamista.

- Jumalanpalvelusta on jatkuvasti kehitettävä, jotta se ei näivety. Meidän tehtävämme on pitää huolta siitä, että mahdollisimman moni kokee jumalanpalveluksen omakseen, Marko Miettinen korostaa.

Kaisa Rönkä

Veera Räisänen, Irmeli Hahtola ja Martta Alm toivovat seurakunnalta lisää erityismessuja. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla joululaulut laavulla kynttilävalossa.

- Täällähän on valaistus talvella ja tunnelmaa saisi pienin kynttilöin, Veera suunnittelee.

messu oli Pirkon mielestä suunnattu nuorille aikuisille, mutta metsäkirkko puhutteli erityisesti keski-ikäisiä.

Pirkko ei täysin usko, että erityismessut houkuttelisivat lähtemään perinteisiin messuihin.

- Säännöllinen perinteisiin messuihin osallistuminen vaatii seurakuntayhteyden syntymistä. Ainakin vanhemmalla iällä seurakuntayhteyden kasvetaan muuta kautta, esimerkiksi seurakuntien järjestämien omaishoitajaryhmien kautta. Mutta ehkäpä nuorilla aikuisilla erityismessut voivat toimia toisin.

Liikkujana Pirkko toivoo seurakunnalta lisää luonnon keskellä toimitettuja erityismessuja.

- Niitä saisi olla monta vuodessa, eri vuodenaikoina. Erityisen ilahtunut olisin, jos niihin voisi osallistua talvella hiihtämällä ja kesällä patikoimalla. ■

Kaisa Rönkä
tiedottaja Kajaanin seurakunta

Vuosi alkaa vaalien sumalla

Alkamassa on taas vaalivuosi. Valta-kunnallisesti tärkein lienee tasavallan presidentin valitseminen.

Kuopion hiippakunnassa toimitetaan piispan vaali. Ensimmäinen kierros on tammikuun lopussa ja tarvittaessa toinen helmikuun 20. päivä. Vaalijärjestelmä takaa saman kuin presidentin vaalissakin: valitulla on takanaan yli 50 prosenttia äänestäjistä. Ehdokkaita on kuusi toinen toistaan parempaa.

Äänestysnumeroineen ehdokkaat ovat lääninrovasti **Jaana Marjanen** (2), piispainkokouksen pääsihteeri, TT **Jari Jolkkonen** (3), professori, TT **Miikka Ruokanen** (4), TT, tutkija **Pauliina Kainulainen** (5), kirkkoherra, TT **Tapani Nuutinen** (6) ja hiippakuntadekaani, TT **Sakari Häkkinen** (7). Ehdokkaihin voi tutustua osoitteessa evl.fi/piispanvaali.

Pappeja ja maallikkovalitsijoita piispanvaaleissa on saman verran, yhteensä noin 666. ”Noin”, koska pappien määrä vaihtelee esim. vihkimysten ja hiippakuntasiirtojen takia.

Helmikuun 13. päivä järjestetään yhtä aikaa neljät kirkolliset vaalit: vali-

taan maallikkojäsenet ja papit kirkolliskokoukseen ja hiippakuntavaltuustoon. Maallikkojäseniä on tuplasti pappien määrä, kirkolliskokouksessa 64–32 ja hiippakuntavaltuustossa 14–7.

Vaalitapa on maallikkojäsenien vaalissa välillinen. Vaalin toimittavat ne kirkkovaltuuston, seurakuntaneuvoston tai yhteisen kirkkovaltuuston jäsenet, jotka eivät ole pappeja. Äänimäärä on painotettu ja laskettu kolmen desimaalin tarkkuudella ottaen huomioon kunkin seurakunnan seurakuntalaisten määrän. Vastaavasti ääntenlasku on huomattavan hidasta tavanomaiseen verraten.

Pappisedustajien vaali ei ole välillinen, vaan kullakin hiippakunnan pappilla eräin ikä-, eläke- ja kurinpitörajoituksin on äänioikeus.

Kirkolliskokous on kirkon korkein päättävä elin. Se tekee ehdotuksia kirkkolaista, hyväksyy kirkkojärjestyksen ja kirkon vaalijärjestyksen, päättää kirkollisista kirjoista kuten raamatunkäännös tai virsikirja, vahvistaa kirkon keskusrahaston talousarvion ja paljon muuta. Se kokoontuu kahdesti vuodessa noin viisi päivää kerrallaan.

Hiippakuntavaltuusto hyväksyy hiippakunnan toimintasuunnitelman ja talousarvion ja vastaavasti hyväksyy toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Maallikkojäsenet (14) valitsevat tuomiokapitulin maallikkojäsenen (1). Hiippakuntavaltuusto kokoontuu noin kolme kertaa vuodessa.

Äänioikeus on tärkeä asia. Maallikoiden vaalijärjestelmä korostaa seurakuntavaalien merkitystä, koska valitut edustajat käyttävät sitten välillisissä vaaleissa valtaa.

Osoitteessa sakasti.evl.fi/kirkolliskokousvaalit on kootusti tietoa vaaleista. Ehdokasasettelun päätyttyä Kuopion hiippakunnan ehdokkaat ovat nähtävissä tuomiokapitulin sivuilla www.kuopionhiippakunta.fi. Keskustelua käydään myös Facebookissa ryhmässä Kuopion hiippakunnan kirkolliskokousvaalit 2012. ■

Marja-Sisko Aalto
tuomiokapitulin notaari,
vaalilautakunnan sihteeri

Uusia työntekijöitä

Kanttori Richard Nicholls aloitti hiippakuntakanttorin virassa vuoden 2012 alussa.

Olen syntynyt Lontoossa, mutta ollessani 7-vuotias, perheeni muutti Corkiin, Irlantiin. Koulun jälkeen opiskelin musiikkia ja matematiikkaa University College Corkissa, ja jatkoin myöhemmin viuluopintojani Walesissa. Valmistuttuani työskentelin useita vuosia viulunsoitonopettajana ja freelance-muusikkona sekä Englannissa että Irlannissa.

Vuonna 2005 muutin vaimoni ja lasteni kanssa Suomeen, ja tuolloin uuden suunnan löytäminen musiikillisella urallani alkoi tuntua ajankohtaiselta.

Koska toivoin voivani työskennellä muusikkona mahdollisimman monipuolisesti ja kirkkomusiikki oli aina ollut lähellä sydäntäni, tuntui Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin koulutus ja tätä kautta kanttorin työ juuri minulle sopivalta. Enkä ole valintaani vielä katunut!

Varhaisimmat muistoni jumalanpalvelukseen osallistumisesta ovat Corkin anglikaanisesta katedraalista, jossa lauloin kirkon poikakuorossa. Tuossa kuorossa lauloin yhteensä 15 vuotta! Tämä aika poikakuorossa kasvatti minut vahvasti kristilliseen uskoon ja anglikaaniseen kirkkomusiikkiperinteeseen.

Musiikki suomalaisissa seurakunnissa on hyvin monipuolista ja mielestäni sillä on paljon tarjottavaa tämän päivän ihmisille. Toivoisin, että jokainen kanttori voisi omalla tavallaan käyttää mahdollisimman monipuoli-

sesti erilaisia musiikkityylejä ja musiikin muotoja rikastuttamaan kirkon jumalanpalveluselämää.

Musiikki on olennainen osa kirkon elämää. Se tuo ihmisiä yhteen, ilmaisee tunteitamme, auttaa meitä hiljentymään Sanan äärelle ja ilmaisee kiitosta ja ylistystä Jumalalle. Pidän myös monipuolista ja innostunutta kuoro- ja muuta musiikkitoimintaa kirkossa erittäin tärkeänä.

Richard Nicholls jatkaa Sibelius-Akatemiaan siirtyneen Seppo Kirkisen työtä. Lämpimät kiitokset Sepolle monivuotisesta ja ansiokkaasta työstä hiippakuntakanttorina.

Richard Nicholls

tuomiokapitulissa

Pastori Kati Jansa aloitti pestinsä hiippakuntasihteerinä syyskuun alussa 2011. Katin laajaan työkenttään kuuluu myös Capitol-lehden päätoimittajuus.

Olen tuore työyhteisöhiippari, jonka toimialaan kuuluvat jumalanpalveluselämä, ympäristökysymykset sekä hiippakunnallinen viestintä. Aiemmin työskentelin Pieksämäellä seurakunta- ja järjestöpappina. Jos ihan juurille mennään tulen alun perin Sotkamos-ta. Korpimaisema on piirtynyt syvälle sieluun.

Seurakuntatyöyhteisöjen kehittäminen kytkeytyy minusta aina olennaisesti jumalanpalveluselämään. Messu on ja pysyy kaiken seurakuntatoiminnan ytimenä. Sieltä seurakunta lähtee muihin tehtäviin, ja sinne se palaa, tuoden itsensä ja koko elämänsä. Tämän ytimen ympäriltä katselen kaikkea kirkollista toimintaa.

Ympäristökysymyksiä ei kirkko voi oikein sivuuttaa hyvän omatunnon säilyttäen. Seurakunnissa voi tuntua siltä, etteivät ympäristökysymykset ole olennaisen tärkeitä kireän talouden ja erilaisten henkilöstökysymysten paineissa. Ne kuitenkin ovat, jos mietimme tulevaisuutta pidemmälle ja kannamme vastuuta maailmasta laajemminkin.

Hyvä hiippakunnallinen viestintä alkaa kunkin työyhteisön toimivasta sisäisestä viestinnästä. Jokainen työntekijä on omalta osaltaan siitä vastuussa.

Sosiaalisen median aikanaakaan live-kontakteja ei korvaa mikään. Paras seurakunnallisen toiminnan mainos on hyvin kohdattu ja palveltu seurakuntalainen.

Lämmin kiitos Capitol-lehteä lähes seitsemän vuoden ajan luotsanneelle Aulikki Mäkiselle. Hän siirtyi 1.7.2011 Kuopion Männingin kirkkoherran virkaan.

Katoaako toiminnan moninaisuus?

Viime aikoina olen eri yhteyksissä törmännyt huoleen seurakunnan toiminnan yksipuolistumisesta ja etäännyttämisestä. Seurakunnista tulleiden puheenvuorojen pohjalta olen käynnistänyt keskustelua kirkon kasvatuksen väen kanssa (hiippakunnat, kirkkohallitus ja kirkolliset järjestöt) – ja huoli on kaikkialla varsin samanlainen.

Kun seurakunnat yhdistyvät, pyritään toimintoja samankaltaistamaan. Tämä on hallinnosta katsoen järkevää, mutta toiminnan ja seurakuntalaisten kannalta ei aina. Käytännössä tilanne tulee vastaan erityisesti varhaisnuorisotyössä.

Yhdistyvissä seurakunnissa saatetaan päättää, että tehdään kaikki samalla tavalla. Kun malli A ei toimi ”meillä” (vaikkapa yhdistyvän seurakunnan isompi osapuoli) ei se voi toi-

mia ”heilläkään” (pienempi osapuoli). Kerhot pois, partio pois! Tai kun meillä ei ole tuollaisia osia tehtäväkuvassa, ei voi olla toisillakaan. Vastaavaa tapahtuu myös muilla työaloilla, kuten diakoniassa.

Ymmärrän sen, että tiukkenevas- sa tilanteessa toimintoja ja resursseja tarkastellaan yhdessä ja pyritään toimimaan tasapuolisesti. Mutta sitä en ymmärrä, että hyviä, vahvoja ja eläviä toimintoja pistetään päiviltä.

Samaan aikaan toisaalla puhutaan siitä, että jumalanpalveluselämää pitäisi saada monipuolisemmaksi ja enemmän alueensa näköiseksi. Tässä unohdetaan helposti se, että yhdistyvissä seurakunnissa esimerkiksi julkinen liikenne on hyvin erilaista kaupunkialueella ja maaseudulla (jossa sitä ei käytännössä ole). Pienimpien las-

ten ja iäkkäiden vanhusten kohdalla tajuamme, että toimintojen tulee olla helposti tavoitettavia. Noin 10-vuotiaiden lasten kohdalla tämä helposti unohtuu, vaikka vielä silloin liikkumisen mahdollisuudet ovat aika pienet.

Alueellisen erilaisuuden vaaliminen ja sietäminen laajan seurakunnan sisällä olisivat yksi tapa pitää seurakuntaelämä hengissä. Ihmisten ja toiminnan pitäisi olla lähtökohtana suunnittelussa. Ideaalitapauksessa talouden, hallinnon ja työn järjestelyt toteutettaisiin näiden pohjalta.

Toivon, että tässä havahdutaan ajoissa ja toimitaan viisaasti. Seurakunnan ja sen toimintojen tulee säilyä riittävän lähellä kymppi-ikäistäkin. ■

Juha Antikainen
hiippakuntasihtööri

Kunniamerkkejä Kirkkohallitukselta

Kirkkohallitus on myöntänyt seurakuntatyön kunniamerkit toimittaja **Mauno Hyyryläiselle** ja kouluneuvos **Raili Kemppaiselle**. Piispa Wille Riekkinen luovutti kunniamerkit heille 1.12. Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulissa.

Mauno Hyyryläinen on toiminut kirkon luottamustehtävissä yli 30 vuoden ajan. Hän oli kirkolliskokousedustaja vuosina 1986–2000 ja Kajaanin seurakunnan kirkkovaltuuston jäsen 1979–2010, josta puheenjohtajana 16 vuotta. Hyyryläinen oli Kajaanin ja Vuolijoen seurakuntien liitostyöryhmän puheenjohtajana. Hän on toiminut myös useissa kristillisissä järjestöissä. Mau-

no Hyyryläinen on tehnyt toimittajan työtä Kainuun Sanomissa 37 vuotta.

Kuopion hiippakunnan hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja **Raili Kempainen** on ollut kirkolliskokousedustaja vuodesta 2000 lähtien. Hän on toiminut Paltamon seurakunnan luottamustehtävissä vuodesta 1972. Tällä hetkellä hän on kirkkoneuvoston jäsen ja lähetystyön johtokunnan puheenjohtaja. Kemppaisella on myös lukuisia luottamustehtäviä Paltamon kunnassa. Varsinaisen elämäntyön- sä Kempainen on tehnyt opettajana Paltamon yhteislyseossa, peruskoulussa ja lukiossa, mistä hän jäi eläkkeelle 2008.

Virittäkää verkot

Vuosina 2009–2012 toteutettava ”Hengellinen elämä verkossa” –hanke rohkaisee seurakuntien työntekijöitä verkossa työskentelyyn.

Kirkon oman tuotannon (kappeli.fi, lastenkirkko.fi, fleim.fi) lisäksi kirkko on kuulolla sosiaalisessa mediasa laajalti. Yhteentulemisen paikkoja ovat mm. blogit, keskustelufoorumit (esim. suomi24.fi, helistin.fi, city.fi/rakkaudenammattilaiset), nettipappipalvelut, yhteisöpalvelut (Facebook, Twitter, Yammer) sekä sisällönjakamiseen tarkoitettut sivustot (Youtube, Slideshare, Flickr, Wikipedia).

- Kirkon omilla palstoilla ei koskaan tavoitettaisi näin paljon ihmisiä, perustelee verkkotoimittaja **Seija Rytkönen** kirkon läsnäoloa eri foorumeilla.

Aitoja kontakteja

- Enimmäkseen verkkokeskustelu ja julkaiseminen verkossa on sielunhoitoa, viestintää ja maineenhallintaa, kuvaa pastori **Mikko Huhtala**.

Verkkokeskustelijoiden kokemukset työstään ovat hyviä. Verkossa on hiljaisenkin mahdollista kysyä asioita, joita ei kasvokkain tohtisi.

- Hengellinen elämä verkossa sisältää aitoja kontakteja ihmisten välillä. Se on keskustelua tärkeämmistä tai vähemmän tärkeistä elämän kokemuksista. Se on myös itsensä näkyväksi tekemistä sillä tavalla, että voi olla totta, kuvaa Mikko.

Keskustelufoorumeilla työntekijän on oltava reilusti kristitty ja avoin.

- Sosiaalisessa mediassa on vaikea toimia, jos pitää tiukkaa rajaa yksityisyytensä kanssa. Itseä ei voi jalkaa kahteen täysin erilaiseen puoleen, julkiseen ja yksityiseen, sanoo Seija.

- Kysyvä elämänasenne toimii verkkokeskusteluissa paremmin kuin kaiken tietävä asenne, on Mikon kokemus.

Verkkotyö tuo seurakuntayhteyteen

Verkkotyö kohtaa edelleen ennakkoluuloja. Onko verkossa vietetty aika pois elävässä elämässä tapahtuvista kohtaamisista? Onko se edes työtä?

- Työntekijöiden tehtävä verkossa-kin on innostaa seurakuntayhteyteen ja auttaa eri-ikäisiä hahmottamaan maailmaa kristillisestä näkökulmasta, kertoo Seija.

- Kun seurakuntalainen painaa tykkää-nappia nettihartauden luettuun ja kommentoi lyhyesti ”aamen”, voi sen tulkita jo syväksi uskonharjoitukseksi.

Ainakin Joensuun ja Kuopion seurakuntayhtymissä laaditaan parhailaan strategiaa sosiaalisessa mediassa toimimiselle. Siinä kartoitetaan seurakuntien mahdollisuuksia ja halukkuutta käyttää työntekijöiden työaika sosiaaliseen mediaan ja sekä hakea verkkotyön painopisteitä.

Sosiaalinen media haastaa asennemuutokseen niin työntekijöitä kuin seurakuntalaisia.

- Perinteisesti kirkossa viestintä ja johtaminen on kulkenut ylhäältä alaspäin. Sosiaalisessa mediassa taas viestintä tapahtuu vertaistalalla ja alhaalta ylöspäin, toteaa Seija.

Mukana myös Facebookissa

Marraskuussa 2011 avattiin Facebookissa Kirkko Suomessa -sivusto. Sen ainutlaatuisuus ominaisuus on yksityis keskustelu-chat, jossa kenellä tahansa on mahdollisuus keskustella anonyymisti, luottamuksellisesti ja suojatusti kirkon työntekijän kanssa.

- Chatti on ollut jo heti alusta alkaen suuri hitti. Yhteyttä otetaan vilkkaasti ja keskustelut ovat olleet mielekkäitä ja hyviä. Tällaiselle tavattavana olemiselle on selvästi tarvetta. Eniten näyttää olevan tarvetta keskustella yksinäisyydestä, vaikeasta elämäntilanteesta tai muusta mieltä painavasta huolesta. Joukkoon on mahtunut myös kysymyksiä kirkosta ja sen tilasta, kuvaa koulutus suunnittelija **Terhi Paananen** HTV-hankkeesta. ■

some.kirkonsuuntaviivat.fi
www.facebook.com/kirkkosuomessa

DIAKONIA

Yhteyshenkilönä diakonian tapahtumissa hiippakuntasihteeri Sirpa Juola, uusi puhelin 044 7050 610.

OLE ARKIENKELI JA AUTA

Arkienkelit ahkeroivat yksinäisille nuorille reilut 4,38 miljoonaa. Lipas- ja listakeräyksen osuus oli yli puolet tuloksesta. Tämä osoittaa, että yhteisvastuukerääjät ovat jälleen kohdanneet kotiovilla ja kaduilla valtavan joukon ihmisiä, jotka ovat lähteneet mukaan keräykseen tavoitteena saada yksinäiset nuoret muiden joukkoon. Vuoden 2011 Yhteisvastuukeräys torjuu nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa. Kuopion hiippakunnan osuus keräyksestä on 575 759,29 euroa. Lämmin kiitos jokaiselle Yhteisvastuukeräykseen, lähimmäisenrakkauden kansanliikkeeseen, osallistuneelle!

Vuoden 2012 Yhteisvastuukeräys kehrää varoja taloudellisissa vaikeuksissa olevien auttamiseen ja ylivelkaantumisen estämiseen. Suomessa toteuttavana tahona on Takuu-Säätiö. Kirkon ulkomaanavun kautta varoja ohjataan Ugandassa tehtävään työhön.

YHTEISKUNNALLISEN TYÖN NEUVOTTELUPÄIVÄ

tuomiokapitulissa **19.1.2012** klo 10–13. Neuvottelupäivään kutsutaan yhteiskunnallisessa työssä toimivia seurakuntien työntekijöitä. Piispa Wille Riekkinen on mukana neuvottelupäivässä.

Ilmoittautuminen viimeistään 13.1.2012 <http://sakasti.evl.fi/koulutus/henkilostokoulutus2012> Neuvottelupäivä on maksuton.

KUTSU KUMPPANUUTEEN – ALUEELLISET NEUVOTTELUPÄIVÄT

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskuntatyön johtokunta järjestää kolme alueellista diakoniajohtokuntien/vastuuryhmien neuvottelupäivää: **14.1.2012** Kajaani, **21.1.2012** Kuopio ja **28.1.2012** Joensuu. Neuvottelupäiviin kutsutaan diakoniajohtokuntien/vastuuryhmien jäseniä, diakoniaviranhaltijoita ja vastaavia teologeja. Neuvottelupäivissä paneudutaan diakoniatyön ajankohtaisiin tarpeisiin rakennemuutosten keskellä sekä diakoniajohtokunnan/-vastuuryhmän jäsenen rooliin viranhaltijan rinnalla.

Osanottomaksu on 20 euroa sisältäen kaksi kahvia ja lounaan.

Ilmoittautuminen viimeistään viikkoa ennen neuvottelupäivää sähköisesti <http://sakasti.evl.fi/koulutus/henkilostokoulutus2012>

HENGELLISEN MATKAKUMPPANUUDEN NEUVOTTELUPÄIVÄ

15.3.2012. Paikka avoin. Klo 9.00–16.00 Neuvottelupäivään kutsutaan kaikkia seurakuntien työntekijöitä. Neuvottelupäivän tarkoituksena on hengellisen elämän syventäminen ja kiinnostuksen viriäminen hengellisen elämän hoitamista kohtaan.

Osallistumismaksu 20 euroa sisältää kahvit ja lounaan.

Ilmoittautuminen viimeistään 2.3.2012 sähköisesti <http://sakasti.evl.fi/koulutus/henkilostokoulutus2012>

NAISTEN PÄIHDETYÖN PÄIVÄT 2012

21.–22.3.2012 Keskusseurakuntatalo, Yliopistonkatu 12, Jyväskylä. Päivät on tarkoitettu seurakuntien, Sininauhaliiton jäsenjärjestöjen, muiden järjestöjen ja sosiaali- ja terveystoimien henkilöstölle sekä muille aiheesta kiinnostuneille. Päivien tarkoituksena on lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä naisten erityiskysymyksistä päihdetyössä sekä tuoda esille hyviä käytäntöjä. Koulutus on maksuton.

Ilmoittautuminen Sininauhaliittoon 15.3.2012 mennessä http://www.sininauhaliitto.fi/koulutus_ja_tapahtumat/ilmoittatumislomake

KANSAINVÄLISEN DIAKONIAN PÄIVÄ - TEEMATORSTAI

Varkaus **17.4.2012.** Neuvottelupäivään kutsutaan seurakuntien työntekijöitä ja vastuunkantajia. Päivän kuluessa saadaan ajankohtaista tietoa Kirkon Ulkomaanavun työstä ja kansainvälisestä diakoniasta.

Ilmoittautuminen viikkoa ennen koulutuspäivää Kirkon Ulkomaanapuun Karita Linden-Lemmetti, 040 732 0104.

DIAKONIAN ROVASTIKUNNALLISET YHTEYSHENKILÖT JA JOHTAVAT DIAKONIAVIRANHALTIJAT

Neuvottelu tuomiokapitulissa **3.9.2012** klo 11.30–15.

TYÖNOHJAAJIEN HIIPPAKUNNALLINEN NEUVOTTELUPÄIVÄ

27.9.2012. Paikka avoin.

JUMALANPALVELUS JA KIRKKOMUSIIKKI

ELÄ & VÄLITÄ - VALTAKUN- NALLISET DIAKONIAPÄIVÄT KUOPIOSSA

Musiikkikeskus **5.–7.10.2012**. Diakoniapäiville kutsutaan diakoniaviranhaltijoita, vastaavia teologeja ja luotamushenkilöitä.

Osallistumismaksu toukokuun loppuun 2012 270 euroa ja sen jälkeen 300 euroa, eläkeläiset 150 euroa, opiskelijat 80 euroa. Lisäksi majoittuminen n. 150–300 euroa (2 hh–1 hh).

Keskeisiä aiheita ovat kirkon yhteisöllisyys ja ihmiskuva. Näitä teemoja käsitellään vapaaehtoistoiminnan, perheen, maaseudun erityiskysymyksien, monikulttuurisuuden ja ikääntymisen näkökulmista. Ilmoittautumisesta tiedotetaan tarkemmin myöhemmin.

ALUEELLISET YHTEISVASTUUKERÄYKSEN STARTTIPÄIVÄT 2012

12.11.2012 Kainuun opisto, Paltamo/
Kajaanin rovastikunta

13.11.2012 Varpaisjärven seurakunta/
Iisalmen ja Siilinjärven rovastikunnat

14.11.2012 Kallaveden seurakunta/
Kuopion tuomiorovastikunta, Leppä-
virran ja Pieksämäen rovastikunnat

15.11.2012 Vaara-Karjalan seurakun-
ta/ Joensuun rovastikunta

Päivään kutsutaan seurakunnan kirkkoherra/diakonia- ja kasvatustyöstä vastaava teologi, diakonia- ja nuorisotyöntekijä, vapaaehtoinen keräyspäällikkö, luotamushenkilö. Starttipäivän tavoitteena on auttaa kehittämään oman seurakunnan ja rovastikunnan yhteisvastuukeräystä sekä tutustua seuraavan vuoden keräyskohteisiin.

OMAN SPIRITUALITEETIN HOITAMINEN (1 op)

Kohderyhmä: diakoniatyöntekijät, hautaustoimen ja puutarhatyöntekijät, johtamis- ja esimiestehtävissä toimivat, kanttorit, kiinteistötoimen työntekijät, kirkkoherranviraston työntekijät, kirkon erityistehtävissä toimivat, kirkonpalvelutyö (suntiot ja vahtimestarit), lähetyssihteerit, lapsityöntekijät, nuorisotyöntekijät, papit, perhetyöntekijät, seurakuntaemännät, taloushallinnon työntekijät, viestintätehtävissä toimivat

Aika ja paikka: **15.–16.5.2012** Törmälä, Rautalampi

Osallistumismaksu: kurssimaksu 60 euroa, täysihoito: 79 euroa

Tiedustelut: hiippakuntas sihteeri Kati Jansa, kati.jansa@evl.fi, 044 7050 608

KÄYTÄNNÖN URKUHUOLLON KOULUTUSPÄIVÄ (0,25 op)

Kohderyhmä: kanttorit

Aika ja paikka: **8.5.2012** Sotkamon Urkurakentajat Oy, Ratatie 3, 88600 Sotkamo

Osallistumismaksu: 60 euroa sisältää tarjoilut

Tiedustelut: hiippakuntakanttori Richard Nicholls, richard.nicholls@evl.fi, 044 7050 611

HENGELLINEN TYÖ VERKOSSA Sosiaalisen median suuntaviivat -seminaarit

Kuka, koska, mihin ja millä tavalla käyttää työssä yhteisöllisiä verkko-palveluja? Seminaarissa laaditaan sosiaalisen median suuntaviivoja wiki-alustalla.

Seminaarit järjestetään

23.2.2012 Jyväskylän Paviljongissa ja **24.4.2012** Helsingin seurakuntien Engel-salissa

Jokainen seurakunta voi lähettää 1–2 edustajaa seminaariin. Yhteen seminaariin mahtuu n. 100 osallistujaa. Kirkkohallitus maksaa seminaarien kulut ja ruokailut, seurakunta maksaa osallistuvan työntekijän matka- yms. kulut.

Ilmoittautuminen seminaareihin sähköisesti: sakasti.evl.fi > Hengellinen elämä verkossa

Lisätiedot: koulutussuunnittelija Terhi Paananen terhi.paananen@evl.fi

KAINUUN KIRKONPALVELIJOI- DEN KOULUTUSPÄIVÄ (1 op)

Kohderyhmä: hautaustoimen ja puutarhatyöntekijät, kiinteistötoimen työntekijät, kirkonpalvelutyö (suntiot ja vahtimestarit), seurakuntaemännät

Aika ja paikka: **10.4.2012** Suomussalmi

Ilmoittautuminen: 23.3.2012 mennessä osmo.karppinen@evl.fi. Ei osallistumismaksua.

Tiedustelut: hiippakuntas sihteeri Kati Jansa, kati.jansa@evl.fi tai 044 7050 608

YMPÄRISTÖDIPLOMI

Jäikö seurakunnassanne kohdentamattomia koulutusmäärärahoja käyttämättä? Yksi kelpo tapa käyttää ne on suunnata ne ympäristökartoituksen tekoon, ja näin laittaa alulle prosessi ympäristödiplomin hankkimiseksi. Hiippakunnan ympäristötyöryhmä tukee seurakuntaasi ympäristödiplomiprosessissa sekä muissa ympäristöön liittyvissä hankkeissa.

Soita ja kysy lisää hiippakuntas sihteeri Kati Jansalta, 044 7050 608.

KASVATUS

Yhteyshenkilönä kasvatuksen asioissa hiippakuntasihteeri Juha Antikainen, uusi puhelin 044 7050 609.

RIPPIKOULUSAUNAT

Aiheena ”Johtajuus ja johtaminen rippikoulussa”. Käsittelemme johtajuutta sekä käytännön rippikoulutyössä että identiteettikysymyksenä. Miten jakautuu vastuu rippikoulusta, miten ottaa johtajuus itselle sopivalla tavalla, millaisia johtajuusmalleja on? Miten johtajuus ja osallisuus voivat toteutua yhtä aikaa? Toivomme kaikkien rippikoulutyötä tekevien osallistuvan päivään. Toteutetaan rovastikunnittain:

1.–2.2.2012 Kainuu

16.2. Kuopio

8.5. Siilinjärvi (Keiteleellä)

Lisää rippikoulusaunapäiviä voi vielä tulla.

Ilmoittautuminen oman rovastikunnan rippikoulutyön yhteyshenkilölle.

RIPPIKOULUKOULUTUKSET 2012 – kirkkohallituksen paketti

Kirkkohallitus toteuttaa 5 opintopisteen laajuisen Kasvatuksen erityiskoulutuksen rippikoulutyön erityisosaamisen moduulin. Se koostuu 5 osasta, joita voi suorittaa myös erikseen.

1. Back to Basics -koulutus 2 op, valitse **12.–13.3.** Turku tai **14.–15.3.** Sääksmäki. Osallistujille maksuton täysihoitoinen, vain matkakulut jäävät seurakunnalle!

2. Rippikoulukaruselli 2021 – seminaari rippikoulun kehittämisestä 0,5 op, **19.3.** Helsinki. Maksuton.

3. Confirmation Work Nationally and Internationally -seminaari 0,5 op, **20.3.** Helsinki. Maksuton.

4. Hiippakunnallinen rippikoulukoulutus – Kuopion hiippakunnassa rovastikunnalliset rippikoulusaunat.
5. Kehittämistehtävä.

Kannattaa tiedustella kirkkohallituksesta, vieläkö koulutukseen ja seminaareihin mahtuu: mikko.makela@evl.fi, p. 050 594 1316. **Lisätietoa** myös www.sakasti.evl.fi/koulutus tai nettihaku sanoilla ”Back to Basics”.

Ilmoittautuminen www.sakasti.evl.fi/koulutus.

LASTENOHJAAJIEN HIIPPAKUNNALLISET NEUVOTTELUPÄIVÄT

Aika: pe–la **9.–10.3.2012**

Paikka: Vaivion kurssikeskus, Liperi
Päivien hinta: täysihoido + kurssimaksu 40 euroa

Lisätietoa päivien sisällöstä tulee tammikuussa seurakuntiin sähköpostilla.

Ilmoittautuminen www.sakasti.evl.fi/koulutus.

KISSANHÄNNÄN NOSTAJAISET – ole ylpeä työstäsi ja anna sen näkyä! VARHAISNUORISOTYÖN HIIPPAKUNNALLISET NEUVOTTELUPÄIVÄT

Aika: **18.–19.4.2012**

Paikka: Runni, Iisalmi

Hinta 150euroa/hlö sisältää koulutuksen ja täysihoidon.

Yhteistyössä PTK ry:n, PTK:n Itä-Suomen piiri ry:n ja Koulutuskeskus Agricolan kanssa.

Ilmoittautuminen 23.3.2012 mennessä ilmoittautuminen@ptk.fi.

Lisätietoja Maara Kosonen, maara.kosonen@ptk.fi, p. 0400 541 957.

HIIPPASÄHLY 12.5.2012

Kohderyhmä: Seurakunnan sählykerhot Kuopion hiippakunnan alueella. C-, D- ja E-junioreille

Aika: **12.5.2012**

Paikka: Pieksämäki

Osallistumismaksu: 60 euroa/joukkue + 5 euroa/hlö

Pääjärjestäjä: PTK:n Itä-Suomen piiri ry

Muut järjestäjät: PTK ry, Kuopion hiippakunta ja Pieksämäen rovastikunta.

Ilmoittautuminen: 10.4.2012 mennessä, ilmo.hakkinen@evl.fi

Lisätietoja: Nuorisotyönohjaaja Ilmo Häkkinen, ilmo.hakkinen@evl.fi tai 050 306 7645.

PORTAANPÄÄN KESÄKURSSI LASTENOHJAAJILLE

Kurssi peruuntuu työvoimaresurssien puutteen vuoksi.

Lisätietoja Juha Antikainen, juha.antikainen@evl.fi.

NUORISOTYÖN HIIPPAKUNNALLINEN PAINOPISTESEMINAARI

Aika: **25.–27.9.2012**

Paikka: Metsäkartano, Rautavaara.
Hinta: 170 euroa sisältäen majoituksen.

Seminaarin aihe ja ohjelma ilmoitetaan seurakuntiin keväällä sähköpostitse.

Lisätietoja: Juha Antikainen.

LÄHETYS

Yhteyshenkilö lähetyksen tapahtumis-
sa hiippakuntasihteeri Jukka Koisti-
nen, uusi puhelin 044 7050 612

KUOPION HIIPPAKUNNAN LÄHETYKSEN JA MAAHANMUUTTAJATYÖN KOULUTUS 2012

**Kuopion hiippakunnan
alueella toimivien
lähetyksjärjestöjen
neuvottelupäivä**

Aika ja paikka: 9.2.2012, Kuopion
hiippakunnan tuomiokapituli

Kohderyhmä: Lähetyksjärjestöjen ja
KUA:n edustajat Kuopion hiippakun-
nassa sekä Vakka-yhteistyökumppanit

Ilmoittautuminen: 2.2.2012 men-
nessä hiippakunnan lähetystoimistoon
p. 040 451 4135 tai sähköpostilla kuo-
pio.sls@mission.fi

Järjestäjä: Kuopion hiippakunta

**Lähetyksen
ajankohtaispäivä/
Maahanmuuttajatyön
seminaari: Kristitty ja rasismi**

Aika ja paikka: 20.3.2012, Kunnan-
paikka, Siilinjärvi

Kohderyhmä: Lähetysseurien, lähe-
tysteologit ja lähetyksenvapaaehtoiset
vastuunkantajat, luottamushenkilöt ja
kaikki kirkon kansainvälisestä työstä
kiinnostuneet

Kustannukset: 35 euroa sisältäen
kahvit, lounaan ja kurssimaksun

Ilmoittautuminen: 6.3.2012 men-
nessä Kuopion hiippakunnan lähe-
tystoimistoon, p. 040 451 4135, säh-
köposti: kuopio.sls@mission.fi

Sisältö ja tavoitteet: Ajankohtais-
päivässä perehdytään kirkon maahan-
muuttajatyöhön, jaetaan kokemuksia
ja saadaan valmiuksia työskennel-
lä toisenlaisesta kulttuurista tulevi-
en kanssa.

Järjestäjät: Kuopion hiippakunta ja
Suomen Lähetysseura

**Lähetysseurien
opintopäivät**

Aika ja paikka: 9.–10.5.2012, Aho-
lansaari, Nilsia

Sisältö: Hiippakunnan lähetyssi-
hteerien yhteinen ilta ja päivä opiske-
lun keskustelun, jakamisen ja virkis-
tymisen merkeissä.

Kohderyhmä: Seurakuntien lähetyk-
sihteerit, vakinaiset ja vapaaehtoiset

Kustannukset: 85 euroa sisältäen
kurssimaksun, kokouspalvelut, yöpy-
misen ja ruokailut kahveineen (yhden
hengen huonelisä 15 euroa).

Ilmoittautuminen: 25.4.2011 men-
nessä Kuopion hiippakunnan lähe-
tystoimistoon,
p. 040 451 4135 tai sähköpostilla kuo-
pio.sls@mission.fi

Järjestäjä: Kuopion hiippakunta

**Hiippakunnan
lähetyksseminaari**

Aika ja Paikka: 28.–29.9.2012
Bomba, Nurmes

Sisältö: Ajankohtaisia aiheita kirkon
lähetyksestä. Keskustelua ja oman
työn ideointia, yhdessäoloa ja jaka-
mista. Mukana myös eri lähetyksjär-
jestöjen ja KUA:n edustajat.

Kohderyhmä: Seurakuntien lähe-
tyssihteeri ja teologit, luottamushen-
kilöt sekä vapaaehtoiset lähetyksen
vastuuhenkilöt. Mukaan kutsutaan
lisäksi kirkon kansainvälisestä vas-
tuusta kiinnostuneet muut seurakun-
tien työntekijät.

Kustannukset: 115 euroa sisältäen
ruokailut ja kurssimaksun (yhden
hengen huonelisä 35 euroa).

Ilmoittautuminen: 12.9.2012 men-
nessä hiippakunnan lähetystoimis-
toon, p. 040 451 4135 tai sähköpos-
tilla kuopio.sls@mission.fi

Järjestäjä: Kuopion hiippakunta

Suomalaista kirkollista työtä Alppien varjossa

Mitä sinulle tulee mieleen Sveitsistä? ”Vuoret, juusto, kellot, hyvinvointi”; ehkä muutamia ensimmäisiä ajatuksia. Entäpä mitä tiedät suomalaisesta seurakuntatyöstä Sveitsissä? Sopsisiko ajatuksiisi häviävän pieni luterilainen vähemmistökirkko, vapaaehtoistyöhön perustuva seurakuntatyö, laaja ekumeeninen yhteistyö, niukat varat?

Olen toista kertaa kirkkomme ulkosuomalaisyössä, tällä kertaa Sveitsin suomalaispappina, asuinpaikkana pääkaupunki Bern. Kokemukseni ovat paljolti samantapaisia kuin aikanaan 1990-luvulla Saksassa. Suomalaiset tarvitsevat pappinsa ja seurakuntansa, ja ovat valmiita näkemään vaivaa eri tapahtumien järjestämiseksi. Suomalaiset ovat hyvin integroituneita, eivätkä he tarvitse seurakuntaa tanhun, saunan ja suomalaisen ruisleivän vuoksi – sekin aika tosin on ollut.

Suomalaiset tulevat koolle saadakseen viettää jumalanpalvelusta pääosin suomenkielellä, voidakseen kastattaa lapsensa luterilaisiksi – useimmiten kaksikielisessä juhlassa, laulaakseen ja rukoillakseen äidinkiellellään. Tämän koolle tulemisen he mahdollistavat omalla työpanoksellaan.

Papin heille on lähettänyt Suomen kirkko, muu on suurimmalta osalta heidän omissa käsissään. Jos ei jotain valmistella yhdessä, se jää tekemättä!

Kirjoitan tätä ensimmäisen adventin jälkeen. Olin eilen Kauneimmissa Joululauluissa Zürichissä, toisapäivänä Genevessä. Olen käynyt neljissä suomalaisten järjestämissä myyjäisissä. Mikään tästä ei olisi toteutunut, jos eivät seurakuntalaiset itse olisi niin tahtoneet ja järjestäneet asioita valmiiksi.

Kun ensi lauantaista alkaen viettämme joulukirkkoja eri puolella Sveitsiä, on koolle tulemisen toteuttajina aina joukko suomalaisia; suntiona, emäntänä, avustajana messussa, kyydin antajana, toisten paikalle kutsujana, tilan rakentajana ennen ja raivaajana tilaisuuden jälkeen. Me luterilaiset pidämme jumalanpalveluksemme reformoiduissa, katolisissa, christ-katolisissa ja muutamassa luterilaisessa kirkossa. Meitä on usein monta kansallisuutta. Ulkomaalaisuus on tuttua, ulkomaalaisia kun olemme itsekin.

Tuliko tämä sinulle mieleen Sveitsistä? Maasta, jossa varallisuus on korkeimpia maailmassa, ”rahalla saa

ja ...luotettavilla julkisilla kulkuneuvoilla pääsee”. Maasta, jossa alppikansa käyttää neljää virallista kieltä, ja jossa noin neljäsosa asukkaista on ulkomaalaistaustaisia.

Tässä yhteiskunnassa yhteisvastuu on velvollisuus ja hyve, jota toteutetaan omin käsin, omaa aikaa käyttäen ja omia varojakin uhraten, osana yhteisön hyvinvointia. Se näkyy normaalissa arjessa, vaikkapa palokunnissa, joista suurin osa on vapaapalokuntia. Yhteisvastuu näkyy leimallisesti eri yhdistysten toiminnassa, ja erityisen hyvin kristillisten seurakuntien elämässä. Tämä on tarttunut moniin suomalaisiin, jotka ovat asuneet täällä pitempään.

Eikö juuri seurakunnan luonteeseen kuulu yhteisöllisyys, joka saa Hansruedin ja Vrenin, suomalaisittain vaikkapa Martin (fysiikan tohtori) ja Riitan (laboratoriohoitaja) käärimään hihat ja tarttumaan toimeen?

Voisiko tämä olla malli toteuttaa kristillisen seurakunnan elämää Suomessaakin: yhteinen tekeminen, yhteisvastuu, virkamieskirkon sijaan?

Juha Eklund
Sveitsin siirtolaispappi, Bern

JUMALA

Teologinen symposium

21.–22.2.2012

Itä-Suomen yliopisto,
Carelia-rakennus, auditorio C2,
Yliopistokatu 4, Joensuu.

Ilmoittautuminen: Maksu 20 €
15.2.2012 mennessä KTS:n tilille
577005-2139053. Opiskelijoille
maksuton.

Järjestäjät: Karjalan teologinen
seura, Itä-Suomen yliopisto,
Kuopion hiippakunta ja Mikkelin
hiippakunta

Lisätietoja: www.karjalanteologinenseura.fi

KUOPION HIIPPAKUNNAN TUOMIOKAPITULI

Katuosoite
Postiosoite

Kuninkaankatu 22 A
PL 42, 70101 Kuopio

(017) 288 400

Vaihde

044 7050 600

Osmo Karppinen
Vahtimestari

044 7050 603

Kaija Pyykönen
Piispan sihteeri

044 7050 604

Marja-Sisko Aalto
Notaari

044 7050 605

Tuija Alatalo
Lakimiesasessori

044 7050 606

Marjaana Hartikainen
Toimistos sihteeri

044 7050 607

Sakari Häkkinen
Hiippakuntadekaani

044 7050 608

Kati Jansa
Hiippakuntas sihteeri

044 7050 609

Juha Antikainen
Hiippakuntas sihteeri

044 7050 610

Sirpa Juola
Hiippakuntas sihteeri

044 7050 611

Richard Nicholls
Hiippakuntakanttori

044 7050 612

Jukka Koistinen
Lähetys sihteeri

040 451 4135

Hiippakunnan lähetystoimisto

Faksi
Sähköposti
www-sivut
Virka-aika

(017) 288 8420
etunimi.sukunimi@evl.fi
www.kuopionhiippakunta.fi
9.00–15.00 (Huom! muuttunut aika)

Seuraava Capitol ilmestyy syyskuussa 2012

1802/201

Kristinoppi 1.2

Kun virsiä selällee, huomaa, kuinka kovasti kaipaa kristitty "uusia sanoja" ja "parempaa ääntä" ilmaistakseen jotain Jumalan suuresta armosta. Taivaassa odottaa näitä "sanomattomia sanoja" kuulevansa (ja puhuvansa?) ja uutta, parempaa virttä veisaavansa. Luulisi muuten, että nämä maanpäälliset virsirunoilijat moisesta loukkaantuisivat, kun kuukausien, ties vaikka vuosien työ ei kuulijoille tahdo kelvata.

Uusien sanojen kaipuusta huolimatta kirkollisen kielenkäytön sanasto näyttää uusiutuvan tuskastuttavan hitaasti. Jos muutoksia sanastossa tapahtuukin, ne sijoituvat lähinnä jonnekin tukisektorille. Onhan meillä toki jo havaa ja iitaa, kirjoja ja hetaa, mutta vanhurskaudesta, synnistä, lunastuksesta ja sovituksesta, sakramentista, pyhityksestä ja muista keskeisistä kristinopin käsitteistä ei ole uusia versioita ilmestynyt. Ja ymmärtääkö kadunhenkilö niistä mitään? Vuosi vuoden jälkeen ne on rippikoululaisille suomennettava ja senkin jälkeen vielä saarnassa tavan takaa kertailtava.

Olisiko siis aika päivittää? Muualla yhteiskunnassa kielenkäyttö uudistuu jatkuvasti. Jopa sanat, joiden kuvittelemme olevan ikaikaista perua, ovatkin lähes eilispäivän tuotetta. Tiesitkö, että esimerkiksi sanat "rivitalo", "keho" ja jopa "evakko" tulivat kielemme sanastoon vasta 1950-luvulla?

Ja tosiasia taitaa olla sekin, että tänä aikana kannattaa käyttää urheiluun liittyviä termejä, jos haluaa kuulijan tai lukijan oikein tunnetasolla ymmärtävän sanomaa. "Amazing Grace", ihmeellinen armo, on hyvinkin ilmaveiviin verrattava ilonaihe, todellinen aarre, jota katselemaan ei kyllästy koskaan.

Työhön siis! Alla on lueteltu ehdotuksia, joihin Capitolin toimitus mielellään ottaa vastaan sekä kommentteja että kilpailevia versioita. Jos yritys onnistuu, voimme kenties puhua jopa vuosisadan uudistuksesta.

Syve (ent. katumus)
Haira (ent. synti)
Keve (ent. synninpäästö/rippi)
Repsa (ent. lankeemus)
Tapu (ent. ylistys)
Helppo (ent. pelastus)
Paikko (ent. sovitus)